

ŠVÉDSKÝ THRILLER

Arne Dahl

**sen noci
svatojánské**

MLADÁ FRONTA

Arne Dahl

sen noci svatojánské

MLADÁ FRONTA

Přeložila Linda Kaprová

Copyright © Arne Dahl, 2003

Published by agreement with Salomonsson Agency.

Translation © Linda Kaprová, 2015

1 /

Tam pod ním leží Švédsko. Hluboko pod ním. Asi deset kilometrů pod jeho nohama se táhne dlouhé švédské pobřeží.

Je nádherný letní den. Vidí zřetelně celé Švédsko, celou Skandinávii. Vrací se domů. Ale tohle domů je už jiné.

Bolí ho břicho.

Mladý muž se pokouší pochopit. Pokouší se pochopit všechno to nové. Všechno, co se stalo. Začte se do tlustého štosu papírů a pokouší se pochopit, co ten svatojánský týden znamenal.

Vše, co s sebou přinesl.

Vše, co proměnil.

Vše, co napravil.

Život ještě dokáže překvapit, pomyslí si – překvapeně. Odcestoval jsem jako někdo a vracím se domů jako jiný člověk. A jiné je i to domů.

Obrátí pozornost zpět k papírům.

A uvědomí si, že nikdy nic není dokončené.

2 /

Země, kde jsou celé krátké léto noci jen temnější a temnější. A tahle země je moje.

A přesně taková myšlenka byla zapovězená.

Už to nešlo dál. Takhle nemohly věci pokračovat. Dnes v noci, této světlé letní noci se vše změní. Ať už bude ta změna jakákoli.

Nechtěla se vyjít ven vystavit drtivé severské úzkosti krásné letní noci. Nadpozemsky nádherné, líbezně trýznivé bolesti, která proniká až do morku kostí.

Melancholii.

Ještě ne.

Zůstala stát a vyhlédla ven oknem vestibulu. Trochu zpozdálí. Ze strany. Zatím zvenčí.

Jako by se dívala na obraz.

A jediným motivem tohoto obrazu bylo nahé, čisté svatojánské světlo.

A to světlo je moje, pomyslela si. Zasloužila jsem si ho. Mám na něj právo. Alespoň světlo mě přivítalo.

A vykročila do bílé noci.

Světlé a čisté. A chladné. Chvíli zůstala stát a nechala se jí prostoupit. Dokud se nezachvěla. Zachvění ji uvedlo do pohybu.

Brzy nastane nejsvětější noc v roce. Brzy se dny zase začnou krátit. A přitom se tomu ještě ani nedalo říkat léto. Ještě ne tak docela. Tuhle ledovou zimu nemůže přece nikdo ve vši vážnosti nazývat létem. Její tělo si alespoň pamatovalo úplně jiná léta.

Chtěla jen žít dál svůj život. Svůj vlastní. Nic víc. A právě to nesměla.

Nedim. Zmocnil se jí smutek. Vší silou.

Musela se zastavit. Srdce ztuhlo v kus ledu.

Nedim. Bratr. Nedim a Naska. Pouhý rok od sebe. Vždy spolu. Vždy jeden pro druhého. Vždy na dosah ruky. Tak blízko, jak se jen člověk dokáže druhému přiblížit. Malí sourozenci.

Tak podobní jsme si byli.

Tak neuvěřitelně podobní.

Ale už nejsme.

Kráčela dál liduprázdným sídlištěm. Bylo za deset minut půl třetí ráno a vládlo světlo jako ve dne. Jako by se svět vyprázdnil. Jako by z něj zbylo jen nesmírně jasné světlo.

A ona.

Nedime, proč se to muselo stát? Proč to nemohlo skončit? Vždyť já nechci nic jiného než žít.

Útisk utiskovaných.

Nové jméno, nové telefonní číslo, nová adresa, nové město – nic nestačilo. Úsilí, které jsi vynaložil, abys mě našel. Nedime, dá se v tom spatřovat láska? Pokřivená bratrská láska?

Stockholm mě měl pohltnout, ale tys mě našel. Hledal jsi jehlu v kupce sena a objevil jsi ji. Jenže tahle jehla tě píchne. Musíš jen bodnout jako první. Protože slova nikdy nebudou stačit.

Slova s tím nemají nic společného. On slova nepoužíval takhle. K rozhovoru. K dialogu.

Včerejší večerní telefonát. Moc slov nepadlo. Slova jako kamufλάž. *Jako kdyby s ní vedl dialog.*

„Musíme se vidět, Nasko.“

„Nejsem Naska. Jsem Rosa.“

V příkopu rostla spousta květin. Jednu utrhla a prohlížela si ji. Měla fialovou barvu a divně voněla.

Sedm květů pod polštářem a svatojánská noc získá čarovnou moc. Zvláštní slova písně: přijď, lilie a orlíčku, přijď, růžičko a šalvěji, přijď, máto líbezná, srdce potěšení.

Co je orlíček?

Asfaltové kvítky budou muset stačit, pomyslela si a trpce se usmála. Utrhla jeden povadlý modrý. Ještě pět a její přání se vyplní, svět se promění.

Noc získá čarovnou moc.

Svým způsobem ji už měla. Tíseň. Kámen v břiše. Světlo, které zbloudilo v krku.

Pro možnost, že snad přežije dnešní noc, mluvila jen jediná věc.

A nebyl to núž. Legrační švýcarská kudlička v kabelce, kterou by ještě ke všemu musela nejdřív otevřít, než by ji mohla použít. Utrhla další kvítek, dost zubožený, žlutý. Však ona ten nožík otevře. Jen co si do kabelky bude moct schovat sedm druhů květů.

Dřív ne.

Přijímací centrum pro uprchlíky ve Skåne. Jí bylo šest, jemu sedm. Zatímco čekali, učili se švédsky. Ale hlavně se chodili koupat. Do jezírka. Do ledové švédské vody. Tam se vždycky tajně vydávali. Nedim s Naskou.

Malí sourozenci.

Proč prostě nezavolá policii? Proč prostě nezařídí, aby přijela na místo setkání? Protože to musí skončit. Protože s ním – navzdory tomu, že neposlouchá – musí promluvit. Musí ho přimět

pochopit. Bylo nesmírně důležité, aby pochopil on i jemu podobní. Mladší generace. Dřív nebo později musí začít naslouchat.

A taky proto, že byl – její bratr.

Utrhla podivnou oranžovou rostlinu se střapatými okvětními lístky. Čtyři. Musí se naučit jejich jména.

Uviděla budovu. Byla delší než ostatní. Kulturní dům. Prostory pro občanské spolky. Rakev.

Podívala se na hodinky. Skoro půl třetí. Okamžik smrti.

Vtom ji zachvátila úzkost. Jako by se ji chystala zadusit. Tlačila jí jazyk dolů do hrdla a bránila jí dýchat.

Tohle nejde.

Proč jde vstříc vlastní smrti? Proč? Vždyť tomu mohla zabránit. Copak nezavolal *právě proto*, aby mu v tom zabránila? Copak to nebyla ve skutečnosti úpěnlivá prosba: tak mě přece zastav, sám to nedokážu. Staletí tradice mi do ruky tisknou nůž a já sám sebe zastavit nemůžu.

Musíš to udělat za mě, Nasko. Proto ti volám.

Ne, Nedime. Musíš to zastavit sám. Ty sám se musíš rozhodnout, ty sám musíš odvalit balvan staletí a vpustit mezi zátuchlost čerstvý vzduch. Já to za tebe udělat nemůžu.

Kráčím vstříc vlastní smrti, protože spoléhám na to, že dostaneš rozum. Že necháš slova, aby se zase stala slovy.

Protože právě ty, právě teď musíš zlomit rodovou tradici. Žádá to po tobě mé bezbranné tělo. Má slova.

Ačkoli, měla přece ten nůž. Dokud ležel složený v kabelce, byla její argumentace platná. Jakmile ho otevře a vezme do ruky, bude tím říkat něco úplně jiného.

Byla to dvojsečná pouť.

Pokračovala dál. Květin kolem ubývalo. Stihne jich opravdu nasbírat sedm? Stihne se spolehnout na švédskou tradici?

Nevěděla, jestli se drobounká růžová rostlinka, která vykovala mezi obrubníkem a ulicí, skutečně dá počítat jako květina, ale vytrhla ji a vmáčkla mezi ostatní. Už má pět. Pět květů pod polštář.

Jenže jaký polštář?

Do rakve?

Došla k podlouhlému kulturnímu domu. Kam oko dohlédlo, ani jedna květina. Dokonce ani na záhonku. Jako by jí bylo souzeno, že nedospěje až k cíli.

Dívala se na průchod v budově, klenbu vedoucí k plácku za ním. K místu setkání. Neozval se jediný zvuk, nikde žádný pohyb, jen křišťálově čisté, leptavé noční světlo.

O takové noci je krásné zemřít.

Došla na roh. Chvilí stála přitisknutá ke zdi. Podívala se k nohám. Z asfaltu jí mezi teniskami vyrůstala maličká vínově červená kytička.

Utrhla ji a mdle se usmála. Šest jsem jich nasbírala, pomyslela si a zahrnula za roh. Tomu se říká „chybělo málo“.

Seděl na lavičce kousek opodál na dvoře. Shrbenými zády byl otočený k ní, tvář shlížela ke kolenům. Jako by ho tíha celého světa tiskla k zemi.

Plížila se k němu. V ruce nedržela žádný zavírací nůž, jen šest druhů květin v žalostné voničce.

Zbraní byla ona sama. Její zjev. Všechno, o co jím mohla žadonit. Byl její jediná zbraň.

Už byla skoro u něj. Seděl a nehýbal se. Tíha, kterou nesl, se zdála nadlidská.

Za chvíli se otočí. V ruce se mu zablýskne nůž. Nastane rozhodující okamžik.

„Nedíme?“ špitla.

Neodpověděl. Seděl dál a vypadal k smrti unavený.

„Nedíme?“ zopakovala trochu hlasitěji a položila mu ruku na rameno.

Lehce, lehounce.

Zhroutil se dopředu.

Neviditelná tíha ho zatlačila přímo do asfaltu. Spadl, bezvládně, těžce, neohrabaně.

Oči temně zíraly vzhůru do světlé letní noci. Kruhy pod nimi

byly úplně černé. Jako by celé měsíce nespal.

Teď bude moct spát věčně.

Dívala se na bratra. V pravé ruce držel veliký nůž s širokou čepelí. Neleskla se.

Bílou košili měl úplně rudou.

A v knoflíkové dírcce vězela drobná modrofialová kytička. Vypadala jako krásně tvarovaný zvoneček. Když ji vzala a přidala k ostatním, uvědomila si, že vlastně ví, jak se jmenuje.

Orlíček.

Klidně a vyrovnaně otevřela kabelku a uložila sedm květů ke složenému švýcarskému noži.

Pak ji zavřela.

Chvilí zůstala úplně tiše. Dýchala.

A z hlubin, o kterých si myslela, že už odumřely, se vyřinul pláč a propojil se se světlem švédské svatojánské noci v pravěký žalozpěv přesahující všechny lidské hranice.

3 /

Fotograf následoval chodbami pár s dětským kočárkem pro dvojčata. Vypadali, že se tu vyznají.

Hlava rodiny ve své tlusté kožené bundě vyhlížela poněkud nabaleně. Počastovala ho chvatným pohledem a stejně chvatným pokývnutím na pozdrav. Otec byl statný padesátník s tváří protáhlou do všech stran. Z kočárku hleděly dva milé dívčí obličejíky. Jeden dvouletý, jeden tříletý. Oba vykazovaly tentýž protáhlý tvar, což působilo dost komicky.

„Počkej, Viggo!“ volala na něj za jeho zády manželka. Muž s kočárem na místě zastavil a hlasitě zasténal.

„Už takhle jdeme pozdě,“ zakňoural. „Co je zas?“

„Musíme vybalit kytky,“ rozhodla manželka, „aby se nepoznalo, že jsou ze samošky.“

„Vždyť tam ještě zdaleka nejsme,“ namítl. „To stihneš ve výtahu.“

„Ve výtahu jsou bezpečnostní kamery,“ odbyla ho choť a zápolila s papírem ukrývajícím kytici průměrné kvality. „Proč musíte mít tu oslavu zrovna na policii?“ dodala.

„Co ti zase vadí?“

„Je to bludiště. Nikdo tady netrefí. Jen se podívej tady na toho člověka.“ Muž v kožené bundě se otočil a shlédl dolů na fotografa.

„Vy tam máte namířeno?“ zeptal se ho. „Na ten večírek?“

„Ano,“ přikývl dotázaný. „Jsem fotograf. Musím přiznat, že jsem trochu zabloudil.“

„Aha,“ pochopil muž a podal fotografovi ruku. „Tak to vy jste mi vyfoukl moji práci. Většinou natáčím já. Prý by tentokrát ocenili něco profesionálnějšího.“

Fotograf se chopil nabízené ruky a potřásl jí. Ale než se stihl představit, zvolala manželka:

„Hotovo. Snad nepozná, že dostal shnilé tulipány.“

„Myslíš snad ‚zvadlé‘. Květiny vadnou.“

„Ne, myslím ‚shnilé‘.“

Po dlouhém putování pustinou nastoupili do výtahu. Batolata podezíravě sledovala, jak fotograf vytahuje z brašny veliký aparát a připevňuje na něj blesk. Načež starší holčička znenadání třískla tu mladší po lícni kosti a obě se daly do usedavého pláče.

„Charlotte!“ zvolal muž zoufale a chňapl po chrastítku.

Vtom se dveře výtahu otevřely a k němu se otočily dvě desítky pohledů. Na stropě otevřeného sálu visel veliký transparent hlásající plápolajícími červenými písmeny: „Konečně! Hultin odchází do důchodu!“ K tomu někdo poněkud menšími písmeny nedávno připsal: „Spolu se švédskou fotbalovou reprezentací!“

Vřeštící rodinka se začala soukat z výtahu. V ústrety jim vykročil muž s pozoruhodně bílými vlasy. Podle všeho si jako jediný troufal přiblížit se.

„Pro mne?“ zavrkal finskou švédštinou a zmocnil se chrastítka. „Že si děláš takovou škodu.“

„Drž hubu,“ zavrčel muž v kožené bundě a vytrhl mu ho.

„Tak si představ, že se Švédsko nechalo vyřadit Senegalem zrovna dneska,“ pokračoval bělovlasý radostně. „I Finsko by dopadlo líp.“

„O čem to mluvíš?“ zabručela kožená bunda. „Myslíš, že mám čas čučet na mistrovství světa ve fotbale? Když jsem doma, tak akorát vyměňuju plíny.“

„Kdepak máme oslavence?“ ozvala se zpoza něj jeho manželka.

„Ty jsi tam taky, Astrid?“ zeptal se bělovlasý, natáhl se za pořízka v bundě, objal jeho choť a dodal: „Jaké fešné tulipány.“

„Pšt, Arto,“ okřikla ho a dodala: „Myslíš, že si toho všimne?“

„Ničeho si nevšimne, neboj. Pluje na bublinkách šampusu.“

Výtah se vyprázdnil. Zůstal v něm jen fotograf. Vypálil blesk na muže s bílými vlasy, který oslepeně zamžikal a poznamenal:

„Aha. Výborně. Vy jste z Fotoklubu? Už na vás čekáme.“

„Je mi líto, že jsem se opozdil,“ omlouval se fotograf. „Zabloudil jsem.“

„Nejste sám. Arto Söderstedt, organizátor. Už vás nebudu rušit v práci. Vrhňte se do víru zábavy a prst na spoušti ať má pré.“

Fotograf si upravil tašku na rameni, vyprostil se z výtahu a vrhl se do zmíněného víru zábavy.

Po chvilkovém útlumu způsobeném velkolepým entré dětského kočárku se vřava znovu rozproudila. Lidé postávali ve skupinkách, které se s jistou pravidelností rozpadaly a formovaly v nové shluky.

Fotograf pořídil několik celkových záběrů. Jakmile si hosté na jeho blesky zvykli, stal se přirozenou součástí večírku.

Nejdřív transparent. Různé sestavy pod ním, z rozmanitých úhlů.

Identifikovat předmět oslavy nebylo nijak obtížné. Stál se skleničkou šampaňského v ruce a rozmlouval s gratulanty na-

pravo i nalevo. V pravidelných intervalech si upravoval své minimalistické brýle, které neustále umíněně sjížděly dolů po gigantickém nose.

„Voní trochu nezvykle,“ podivil se a potřásl si rukou s koženou bundou, která ho odbyla slovy: „Jedná se o speciální importované holandské tulipány. A přestaň s tou podezíravostí, Jane-Olove. Ta doba už je pasé.“

„A starý pes se novým kouskům naučí přes noc.“

„Všechno dobře dopadne. Kerstin se vyzná.“

„Vždyť já vím,“ poznamenal oslavenec. „Sám jsem ji přece vybral.“

„Tak docela sám snad ne?“ ohradil se světlovlasý opálený muž, který se přitočil ze strany a žduchl předmět oslavy přátelsky pěstí do ramene.

„Ale ano,“ odpověděl předmět oslavy neutrálně a upřel pohled na své rameno, jenže to už se blondýn, jehož vlnitá hříva silně připomínala tupé, obrátil k manželce kožené bundy.

„My se asi neznáme?“ oslovil ji s jiskřivým úsměvem. „Waldemar Mörner, formální šéf skupiny A.“

„Astrid,“ představila se manželka. „Přítelkyně Vigga Norlandera.“

Fotograf pořídil ještě pár snímků a vydal se sálem dál.

Do hledáčku se mu nyní dostalo neskutečné množství dětí. Vypadalo to jako družina spojená s mateřskou školou. Napočítal devět trochu menších a dvě větší – asi šestnáctileté dívky, které znuděně seděly samy u stolu. Těch devět menších tvořilo rozmanitou, ale vybranou společnost: čtyři mulati, čtyři křídově bílí caparti a jeden černovlasý kluk. Tomu bylo asi osm let a byl zjevně v sedmém nebi, že může pobíhat a tahat holky za vlasy. Ječely jako na objednávku. Jako varhanní píšťaly.

Objektiv zachytil obě starší dívky. Jedna měla výrazně světlé vlasy a nade vši pochybnost patřila k těm čtyřem podobně vyhlížejícím darebům. Vlasy druhé dívky byly o něco tmavší a zařadit si ji bylo už poněkud těžší.

„Ty vole, tohle je totální nuda,“ poznamenala ta světlejší.

„Dinosauři,“ přidala se druhá. „To je k poděláním, že mě sem táta dotáhl. Musím na něj bejt hodná, když se teď rozváděj.“

„Kdyby se tak rozvedli naši. Měla bych pokoj sama pro sebe.“

Fotograf stiskl spoušť. Blesk dívkám vyšlehl do očí.

„Jdi do prdele, ty idiote,“ vztekala se světlejší.

„Vykopávko,“ prskala tmavší.

Hledáček fotoaparátu pročesával sál dál.

Nějaký hromotluk pozdvihl skleničku šampaňského k ne-sourodě dvojici třicátníků a významně pronesl: „Holky sedí na klíně a kluci se nosí pod srdcem.“

Nesourodý pár se po sobě podíval. Ona byla vysoké postavy, s nakrátko ostříhanými blond vlasy, on byl výrazně menší, snědý s delší tmavou hřívou. Na břicho mu v nosítku visel jakýsi uzlíček.

Fotograf pořídil několik snímků a vysloužil si pár upřených pohledů. Neodložil fotoaparát od obličeje.

„Podle břicha jasná holka,“ dodala zamyšleně žena s krátkými vlasy. „Tak jsi měl přece jen pravdu, Gunnare.“

„V tom se nedá splést,“ odvětil obr a opatrně pohladil spící uzlík po tmavých chomáčcích vlasů. „Isabel je pěkné jméno. Kdy budou křtiny, Saro?“

„To se zatím neví,“ naštětil se trochu její snědý partner. „Pořád jsme ještě nevyřešili církev. Jestli katolickou, nebo protestantskou.“

„Vida, téma hádky se vždycky najde,“ poznamenal bodře hromotluk. „Je to přirozená potřeba. My se například hádáme o dům.“

„O dům?“ zopakovala tázavě žena.

„Spíš o chatu. Nebo chajdu. Jestli v Řecku, nebo Itálii. Ludmila našla jeden pěkný domeček v Benátsku, čtyřicet kilometrů od Benátek. Já bych radši Kykladské ostrovy.“

„Kde na to proboha chcete vzít?“ neudržel se ten snědý.

Obr pokrčil rameny.

„To víš, Jorge. Hroznou spoustu let jsme žili střídmě každý sám. Skoro bez větších výdajů. Najednou peníze jsou. Docela prima zjištění. Mě to ani nenapadlo.“

„Na druhou stranu, kde člověk vezme na novou basovou kytaru?“ rýpla si žena s krátkými vlasy. „S čerstvou hypotékou a novorozencem?“

Snědý ani necekl. Trucoval.

„Tak takhle ty využíváš rodičovskou, Jorge?“ zeptal se obr.

„Kdyby o tobě člověk s nožem na krku musel říct něco pozitivního, Gunnare, tak že se nikdy nesnažíš lacině zalíbit.“

„Já to myslel přesně tak, jak jsem se zeptal. Nic nehodnotím. Takhle ty využíváš rodičovskou?“

„K tomu asi není moc co říct. Byla to fajn příležitost začít zase hrát. Jsme parta amatérů na rodičovské.“

„S elektrickou basou? Já myslel, že hraješ jazz?“

„Ty dvě věci se nevyklučují,“ poznamenala s našpulenou pusou žena. „Nový kontrabas si koupil taky. Na splátky.“

„Nebudeme se hádat,“ mírnil je obr otcovsky. „Vezměte si Henriho Camaru. Můžeme se vztekat společně. Sdílený zármutek.“

„Dej s tím pokoj,“ odbyl ho tmavovlasý. „Zápas na prd.“

„Henriho Camaru?“ nechápala blondýnka.

„Muže, který vstřelil dva góly v osmifinálovém zápase Švédska se Senegalem. Henrik Larsson zvládl jeden. To je přece pěkné. Mysleme pozitivně.“

Nastala vhodná příležitost se vzdálit. Fotograf vypálil pár prvotřídních záblesků, a když se ozval slabý novorozenecký nářek, odcházel značně chvatnými kroky.

Zastavil se u dalšího hloučku. Černoška hovořící dalarnským nářečím pronesla:

„Hrajou si spolu hezky. Trochu jsem se bála, že tu bude chaos.“

Křídově bílý muž, kterého fotograf potkal u výtahu a jenž se představil jako Arto Söderstedt, objal téměř stejně křídově bí-

lou ženu a zamyšleně poznamenal:

„Připomíná mi to šachy...“

Fotograf se otočil a zadíval se na hrající si děti. Polovina světlolasá, polovina tmavovlasá. Zasmál se a pořídil několik snímků.

Černoška se rozesmála na celé kolo.

„No jo, to mě podrž!“ zvolala. „Už se blíží mat.“

Objímaná žena finskou švédštinou přemýšlela nahlas:

„Ty bílé jsou naše – včetně toho puchýře u stolu – a ty černé zase vaše. Ale čím je ten kluk, co pořád tahá holky za vlasy?“

„Žolík ve hře,“ odpověděl muž.

„To tedy po pravdě řečeno nevím,“ zamyslela se černoška.

„Zato já ano,“ oznámil muž. „My o vlku a hle, třetí matka přichází. Máma komisařka.“

Ke skupince se připojila pomenší černovlasá čtyřicátnice s vysokým mladíkem v těsném závěsu.

„Takhle se o nadřizených nemluví,“ kárala ho klasickou göteborgštinou.

Fotograf stihl několik momentek. Pak se žena otočila k dětem a zakřičela:

„Andersi! Okamžitě přestaň tahat holky za vlasy! Co to děláš?“

Chlapec se rozesmál a tahal holčičky za vlasy dál.

„To nevadí,“ uklidňovala ji černoška. „Zatím se docela baví.“

„Problém je v tom, že člověk nikdy nepozná, kdy končí legrace,“ vzdychla si Göteborgčanka a napřáhla ruku. „Mimochodem, Kerstin Holmová. A vy budete asi Elsa Grundströmová.“

Černoška si s ní potřásla rukou a přitakala:

„Přesně tak. No jistě, to vy nastupujete za Jana-Olova. Gratuluju. I když – hodí se to vůbec?“

„Řekla bych, že to se teprve ukáže,“ zasmála se Göteborgčanka. „Tohle je Jon Anderson, naše nová posila.“

Vysoký mladík podal ženě ruku, uctivě se uklonil dámám a bělovlasému muži krátce pokývl.

„Jethro Tull?“ nadnesla černoška.

„Cože?“ nechápal mladík.

„Není to zpěvák z Jethro Tull? Ten, co hrál na flétnu a působil tak pateticky? Jon Anderson?“

„Ne, ne, ne,“ opravil ji vážným hlasem bělovlasý. „Ten se jmenuje Ian. Jon Anderson zpíval ve skupině Yes, což je jiný impozantní rockový gigant.“

„Aha,“ pochopila černoška a pustila se mladíkovy ruky.

„A vy jste...?“ zeptal se galantně.

„Omlouvám se. Elsa Grundströmová. Manželka Niklase Grundströma.“

Vysoký mladík se zatvářil tázavě.

„Hlavně se nepodřekni, Yesi,“ vložil se do toho bělovlasý. „Niklas Grundström je šéf Interní inspekce.“

„Ty mu říkáš Yes?“ zvolala jeho bělovlasá choť. „Není to značka jaru?“

Teď už se vysoký mladík tvářil přímo zmateně.

„My mu říkáme Yes po zpěvákovi z té kapely, jak jsem zmiňoval,“ vysvětloval bělovlasý. „Ne po tom prostředku na nádobí.“

„A vy jste...?“ zopakoval Yes o něco méně galantně, tentokrát k bělovlasé ženě.

„Anja Söderstedtová. Bílá dáma.“

„A já černá,“ připojila se černá dáma a ukázala na divokou šachovou partii.

Vysoký mladík to vzdal. Rozloučil se se společností pokývnutím a výrazně křečovitým úsměvem na rtech. To fotografovi připadalo jako vhodný okamžik pro zachycení. Cvak. Hluboce zmaten a oslněný se mladík vydal do davu.

„Trochu suchar, ne?“ zašeptala opatrně bělovlasá.

„Říkala jsem vám, že tohle nemůžete dělat, Arto,“ napomínala ho Göteborčanka. „Musíme mu dát šanci.“

„Yes, sir,“ odpověděl napomenutý.

Vrhla na něj rezignovaný pohled a zavrtěla hlavou.

„Nevěděla jsem, že A-tým expanduje,“ divila se bílá dáma.

„Arto mi nic neřekne. Ani o té vraždě v televizi mi neprozradí ani ň.“

„Vždyť si stačí otevřít kterýkoli bulvární plátek,“ bránil se trpce její manžel.

Göteborčanka přikývla.

„Bohužel tady nejde o expanzi. Spíš o kompenzaci. Vždyť jsme přišli o několik špiček. Mimo jiné i ve prospěch vašeho muže, Elso.“

Žena černé pleti přikývla.

„No vidíš,“ stěžovala si druhá. „Její muž se jí svěřuje. Ty mi neřekneš nic.“

„Já myslel, že o to nestojíš,“ bránil se chabě manžel.

„Jon Anderson u nás působí už pár měsíců,“ vysvětlovala Göteborčanka. „A někde se tu toulá ještě jedna naše budoucí kolegyně. Kdepak asi je?“

Fotograf naposledy zvětčil tuto různorodou skupinku a pokračoval na své pouti sálem. Nyní se mu v hledáčku objevila asi pětadvacetiletá žena v roztrhaných džínách. Úsporné blankytné tílko odhalovalo piercing v pupíku. Mířila ke hloučku hostů se skleničkami šampaňského v rukou, ale uprostřed záběru se zastavila a v očích se jí objevil prosebný výraz. Fotograf zadržel prst na spoušti, ale přístroj neodložil.

„Mě ne,“ zašeptala nahlas. „Nedošlo mi, že se má člověk líp oháknout. Už takhle je to trapas.“

Fotograf se rozhlédl po sálu. Úroveň vymóděnosti tu byla nepopíratelně poněkud vyšší. Přikývl. Tiše poděkovala, prodrala se hejnem dětí a připojila se ke skupince s neohroženým:

„Hóhó! Tak tady mě máte!“

Hlouček ztichl a obezřetně si ji měřil.

„Nevím, jestli bych někoho z vás měla poznávat,“ pokračovala trochu chvatně. „A-tým znám jen z fotek. Ale nikdo z vás mi povědomý nepřipadá. Měl by?“

„Záleží na tom, kdo jste,“ opáčil velmi slušně oblečený upjatý muž a upřel na ni svůj pohled.

Opětovala ho a očima ani na chvíli neuhnula.

„Chápu, že jste si o mně stihnul udělat už pár unáhlených názorů. Mladá holka v roztrhaných džínách a s piercingem v pupíku. Donašečka, kterou sem náhoda vyplavila z podsvětí? Zaplacená společnice? Překvápko se striptýzem?“

Za zády se jí ozval hlasitý mužský smích. Otevřený a srdečný. Otočila se k němu. Když uviděla muže s tmavšími blond vlasy a moderními plastovými brýlemi, blesky v jejích očích postupně uhasly.

„Já vím, kdo jste,“ řekl mírně. „Kerstin mi o vás vyprávěla. Mrzí mě, že s vámi nebudu moct pracovat.“

„Paul Hjelm!“ zvolala. „Ty brýle mě zmátly. Vypadáte jako ouřada.“

„Což taky teď jsem,“ potvrdil muž a urovnal si odlehčené obroučky. „Chystám se pořídit i náramkové hodinky. Pak bude proměna dovršená.“

Mladá žena mu podala ruku a náhle jako by ztratila řeč.

„Paul Hjelm,“ hlesla.

Muž, kterého takto nazvala, si s ní potřásl pravicí a prohlásil:

„Jelikož tu nikdo ze skupiny A není, bude asi nejlepší, když vás všechny představím. Takže slyšte, slyšte. Tohle je nejnovější přírůstek do týmu, Lena Lindbergová, která nastupuje...“

„Zítra. A omlouvám se za to oblečení. Nevěděla jsem, že je to tak formální večírek.“

„Však taky není,“ uklidňoval ji řečený Hjelm. Pro většinu lidí tady je to spíš jen přirozený způsob, jak vzdát hold člověku, kterému máme hodně za co děkovat.“

„Pochopila jsem, že Hultin byl skvělý šéf...“

„Teprve teď, když sám sedím na vedoucí pozici, si uvědomuju jak moc. Můžeme pokračovat v představování? Ten upjatý pán ve slušivém obleku, kterého jste právě urazila, je policejní intendant Niklas Grundström, vedoucí sekce interní inspekce, ergo člověk, kterého by člověk radši urážet neměl. Dále tu máme

Ludmilu Lundkvistovou, docentku slavistiky a partnerku vašeho budoucího kolegy Gunnara Nyberga.“

„S vlastním bydlištěm,“ upřesnila situaci drobná tmavovlasá žena s mírným ruským přízvukem a pokývla na pozdrav představené ženě. „Gunnar je ten medvěd tamhle vzadu.“

Fotograf několikrát stiskl spoušť. Blesky zahvízdaly sálem, jako by se blížila bouře. Muž v plastových brýlích pokračoval:

„Zde máme Waldemara Mörnera, formálního šéfa skupiny A.“

Fotograf poznal muže s plavými lokny připomínajícími tupé a vypálil další blesk, až sněhobílý úsměv zasršel jiskrami jako prskavka.

„Je mi potěšením,“ zavrskalo tupé a poklonilo se jako lokaj na dvoře Ludvíka XIV.

„Podívejme,“ prohlásila mladá žena a zaostříla na to zjevení. „O čem jste se bavili, než jsem mezi vás tak vtrhla?“

Členové kliky se po sobě opatrně podívali, jestli si někdo z ostatních náhodou nevzpomíná. Konečně se odvážíla pomenší tmavovlásky s lehkým ruským přízvukem:

„Myslím, že o dětech.“

„Přesně tak,“ přisvědčilo tupé. „Právě mi přistál na krku soud o určení otcovství. Nebo možná o něco níž...“

„Níž?“

„Níž než na krku, tak jsem to myslel. V tomhle případě mám někde v Dalslandu pětadvacetiletého synáčka. Pozoruhodná představa pro někoho, kdo skoro celý život prožil s ochranou.“

Mladá žena oněměla a pochopila, že svým dramatickým příchodem hladinu moc nerozvířila. Tady už bylo ve vzduchu čerstvo dost i bez ní. V mysli jí vyvstávaly velmi podivné obrazy.

Ostatní to přijali s ledovým klidem – zjevně parukáře a jeho vrtochy dobře znali. Fotograf pořídil další snímek. Zachytil překvapení mladé ženy. Tentokrát už neprotestovala.

„Ne,“ oponovala věcně Ruska. „Náš rozhovor začal podle mě mým přiznáním, že mi chybí děti. Ještě víc teď, když jsem jako bonus zdělila dvě dospělé plastové ratolesti. Gunnarovy děti.“

„Plastové?“ divila se mladá žena.

„Je to chyba?“ polekala se Ruska. „Ono se to tak neříká?“

Zjevně nerada chybovala v jazyce.

Upjatý nastrojený muž se vložil do rozhovoru:

„Jelikož fungování švédské rodiny docílilo rozšíření slovní zásoby o pojmy ‚plastový táta‘ a ‚plastová máma‘, mělo by se totéž dát říci i o dětech. Ale podle mě je to poprvé, kdy někdo takový termín ve Švédsku použil.“

„A kdo je plastový táta?“ ujišťovalo se tupé, které nejspíš pojalo podezření, že by mohlo do zmíněné kategorie také patřit.

„Mámin nový chlap,“ vysvětlila mu důrazně Ruska.

„Aha,“ oddychlo si tupé ulehčeně. „Od ženských s dětmi se člověk přirozeně drží dál. To je základní poučka.“

„Já se nicméně domnívám, že diskuze začala někde úplně jinde, totiž naprostou neschopností pana Waldemara Mörnera uvěřit genetickému kódu.“

„Nebuďme takoví,“ ohradilo se tupé vesele.

Nastrojený si ho nevšímal a s úsměvem se otočil k mladé ženě.

„Co kdybychom využili příležitosti a otestovali striptérku?“ nadnesl líbezně.

„Neříkej, Niklasi, že sis celou dobu hýčkal svoji postychnivost!“ zvolal muž, kterému říkali Hjelm.

„Jenom trošičku,“ přisvědčil dotyčný a rozesmál se překvapivě zvonivým chlapeckým smíchem. „Vždyť je to i hra, hra na detektiva. Jde o umění zachytit nitky, a že se jich tu pár už objevilo. I tohle je jedna z nich.“

„Fajn,“ odvětila mladá žena klidně. „Striptérka je připravená.“ Nastrojený se na ni pevně podíval a zeptal se:

„Které z dětí je – nebo jsou – moje?“

Mladá žena na něj vyvalila oči a rozhlédla se sálem. Fotograf její pohled následoval. Děti se tu vyskytovalo hodně, ale bylo snadné je rozlišit. Asi osmiletý tmavovlasý klučina. Čtyři čokoládové děti, jejichž mámu černé pleti každý okamžitě poznal. Čtyři nesmírně světlolasí caparti s bílou pletí. Ne, pět jich bylo, pokud člověk při-

počítal i starší dívku trucující u stolu společně se svou vrstevnicí s poněkud tmavší barvou blond vlasů. Kromě nich ještě uzlíček na břiše snědého muže a dvě holčičky s protáhlými obličejíky, které se batolily okolo a vzájemně se mydlily chrástítky.

Mladá žena drahnou dobu houf dětí pozorovala a uvažovala. Fotograf ji zvětšil s potutelně se usmívající skupinkou v pozadí. Výsledkem byl třetí nejlepší snímek večera.

Žena se otočila a prohlásila:

„Ta slečinka u stolu. Tmavší blond vlasy, ta nafučená.“

Elegán triumfálně spráskl ruce. Muž jménem Hjelm si posunul brýle na čelo a řekl:

„Svým způsobem máte pravdu. Právě tam totiž diskuze ve skutečnosti začala. Chlubil jsem se, že se mi sem povedlo dotáhnout dceru Tovu. Úctyhodný výkon.“

Mladá žena se na něj podívala a nechápavě se zamračila. Pak se tázavě otočila k elegantovi, který si spokojeně mnul ruce. Chvilí si ji měřil – dost dlouho, aby začala vykazovat známky podrážděnosti.

To byl signál.

„Moji jsou ti malí černoušci,“ prozradil jí konečně.

Dali se do smíchu. Všichni.

A ona ze všech nejhlasitěji.

„Přichází ta pravá chvíle na něco dočista jiného,“ oznámilo tupé a rozložilo zmačkaný papír, který vylovilo z kapsy.

„Jane-Olove!“ zvolalo absurdně hlasitě. „Je načase, abych pronesl několik dobře zvolených slov! Jako poděkování za všechny roky tvé práce!“

Objektiv nyní vypátral samotného oslavence a přiblížil si ho. Stál pod transparentem asi deset metrů od nich a držel kolem ramen zachovalou starší dámu. Snímek zachytil výraz, který pozoruhodně výmluvně prozrazoval myšlenky nositele.

Druhá nejlepší fotografie dne.

Tak obrovský nos se takhle nakrčený jen tak nevidí.

Muž v tupé se pružným pohybem vyhoupl na židli, odkud